

Értékkörzés – értékteremtés

Ehhez a két, egymástól elválaszthatatlan fogalomhoz — nyugodtan mondhatjuk: fogalompárhoz — kell mindegyre visszatérnünk, amikor irodalmi és közművelődési lapjaink alapvető feladatait próbáljuk megnevezni; a kor legidősebb új feladatait-elvárásait vagy feltárandó ellentmondásait csakis ebben az értékviszonyításban láttathatjuk valósan, amely az elődök értékteremtő munkájának tudatában és ismeretében mutatja meg az eddig nem látottat, az eddig nélkülözöttet — a nélkülözhetetlent. Aztán megindult a *Familia* című művelődési lap, amely havonta megjelenő számaiban teret biztosított az együttélés hagyományainak, magyarok és románok közös irodalmi-művészeti törekvéseinek emlékéért helyi és más városokbeli munkatársak bekapcsolásával tartotta ébren. A színház egy-egy korábbi, elszigetelt művészi siker után kezdi feledtetni a nevéhez már-már hozzátapadt „operettes” jelzést, sőt az 1973—1974-es évadban a magyar társulat valamennyi romániai magyar színház közül a legigényesebben összeállított és megvalósított műsorrenddel lepté meg a nagyváradi színészekkel mindig rokonszenvező közönséget.

Mégis meglepetésként hatott az újabb váradi jó hír: a BIHARI NAPLÓ 1975. áprilisi jelzetű képzőművészeti súlypontja. Maga a tény is megérdemelné a méltatást (meg is tették ezt napilapjaink és a hetilapok), hiszen az *Igaz Szó* és a *Korunk* mellett magával a vállalkozással hozzájárulnak az úttöréshez; folyóiratainktól részben eltérően, sajátos lehetőségeikhez és funkciójukhoz igazodva, a *Bihari Napló* szerkesztői (akikben az Illés Ferenc irányítása alatt dolgozó napilap, a *Fáklya* szerkesztőit, munkatársait köszönhetjük) elsősorban a helyi hagyományokat igyekeztek feltárni, s a mai helyi erőket mozgósították a jól átgondolt cél érdekében. Amikor mi nem annyira a kezdeményezést hangsúlyoztuk, és nem is egy vagy két közleményt emelünk ki a *Fáklya* 24 oldalas mellékletéből, éppen erre az átgondoltságra szeretnénk ráirányítani a figyelmet. Mert lehet ugyan, hogy külön-külön kevés az igazán emlékeztető, könyvbe kívánczó tanulmány a *Bihari Napló* képzőművészeti számában, elismerésünket mégis a legteljesebben megérdemli például, mondhatni tudományos alaposágú koncepciójával, átfogó jellegével. Ha a műfajigondolati-stiláris teljesítményekben nem is, ebben a koncepcióban a legendás hírű nagyváradi sajtó folytatását, továbbélését, illetve feléledését véljük megsejthetőnek — múlt és jelen értékeinek, a már bizonyos és a potenciális művészi értékeknek szerencsés összekapcsolódását.

A történetiséget mindenneelőtt Dankanits Ádám A „*réz képek*” című közleménye képviseli ebben az összeállításban. Hogy a történetiség szempontja is lehet „modern”, arra Dankanits eszmefuttatásának első bekezdését idézzük: „A kezdetek vönzása megbocsájtható gyengénk, a kezdet kijelölése jobbára önkényes döntés. Amikor a hely művészi geneziséét akarjuk megragadni, mindjárt a bizonytalanságba ütközünk. Induljunk ki a Körös-kultúra vagy az ottománi műveltség évezredekkel ezelőtti emberének díszítő kedvéből, amelynek tárgyiasult nyomait pompás edények őrzik? Avagy kezdjük ott, ahol a művész kilép a névtelenségből: Dénés mesterrel, akit 1200 körül említenek? Ha le is mondunk az előző ezredek iparművészeinek százairól, ezzeiről, mert nemcsak a névtelenség okán — le kell mondanunk róluk, akik csak mellékesen voltak művészek, lemondhatunk-e azokról, akik itt, ezen a tájon románkori épületeket emeltek és ékesítettek? A Rogerius krónikájában megörökített erődített templom mestereiről például? Avagy a tizennegyedik század elején emelt pompás négytornyú gótikus katedrális körül foglalatosságos művészek seregéről — akik közül egyedül Arnold, a szobrász nevét őrizte meg a véletlen?” Dankanits a továbbiakban a Janus Pannonius Váradtól búcsúzó versében említett négy szoborról, a neves kolozsvári művészek, Márton és György elpusztult alkotásairól szól, a megőrzött írásos és rajzos emlékek alapján. A nagyváradi képzőművészet újabbkori történetében a szecesszió a legismertebb (Boros Endre: *Szecessziós műemlékek Nagyváradon*); érdekes váradi vonatkozása van Brancuși korszakos művészetének (Dr. Maior Nicolae és Robotos Imre a Bölöni

György és Itóka, illetve Brâncuși közötti kapcsolatokat eleveníti fel), a két háború közötti örökségből Bölöni Sándor alapos tanulmánya Tibor Ernő festészetét idézi; Cs. Erdős Tibor a szemtanú tanúságtételével az 1944 utáni újraindulás ugyancsak művészettörténeté vált eseményeit rögzíti.

A jelen ugyancsak változatos formákban, műfajokban található meg a *Bihari Napló* különszámában: idősebb és fiatalabb alkotóművészek közlik szubjektív véleményeiket „a változó anyagról”, a rajzról, a köről, az agyagról, a fémről, a színről, a porcelánról, a fáról; riporterek látogatnak el a műtermekbe, a költők (Horváth Imre, Andrițoiu, Fábíán Sándor) képzőművészeti tárgyú verset, prózát adnak az összeállításához; jegyzeteket, aforizmákat, híreket, sőt bibliográfiai ajánlást és keresztretjtvényt is közöl a lap — számos reprodukció társaságában. És ezzel még mindig csak vázlatosan jeleztük azt a tematikai és műfaji gazdagságot, amelyet a *Bihari Napló* szerkesztői és szerzői felvillantottak olvasóik előtt.

Ilyen helyi kezdeményekből és energiákból születhetik meg az igazán nagy teljesítmény is. Ez a tudáság a legfontosabb számunkra, s ehhez képest — most — másodrendű volna hiányérzetünknek adni hangot, amiért például az újabb képzőművészeti törekvések érdemi megközelítésére (vagy legalább bővebb reprodukálására) a váradi lap nem vállalkozott.

K. L.

AZ EGYESÜLT NEMZETEK SZERVEZETE ÉS A NEMZETKÖZI ÉLET DEMOKRATIZÁLÁSA (Era socialistă, 1975. 9.)

Az ENSZ-nek egyik fontos szerepe az államközi viszonyok demokratizálása — állapítja meg a cikk szerzője, Ion Voiculescu. Az elmúlt harminc év alatt bebizonyosodott, hogy a határozatok csak akkor életképesek, ha alkalmazásukban az összes érdekelt államok egyformán részt vesznek. Öszintén demokratikus szellemű párbeszéd elképzelhetetlen, ha az egyenlőség a felek között pusztán elméleti jellegű.

A demokratizálás folyamatát az egyetemesség megvalósítása biztosítja. Ezért az ENSZ minden vonatkozásban csakis az egyetemesség jegyében fejtheti ki tevékenységét. Ez az egyetemesség kétséskü. Az ENSZ működésének első szakaszában az egyetemesség szorgalmazói elsősorban a mennyiségi vonatkozás hangsúlyozását látták szükségesnek. Minden ország tagja kell hogy legyen a szervezetnek, mely a népek nyílt fóruma. E követelmény valóra váltásában elsősorban a szocialista államoknak volt jelentős szerepük. Példa rá határozott állásfoglalásuk a Kínai Népköztársaság jogainak visszaállítása kérdésében.

Mennyiségi és minőségi szempontból egyaránt érvényesíteni kell az egyetemességet. Ez új tartalommal tölti meg a szervezet tevékenységét, melynek hivatása, hogy a nemzetközi kérdéseket az összes államok érdekeinek megfelelően oldja meg; ezt az Alapokmányban lefektetett elvek is megkövetelik. Csak ily módon lehet elkerülni szűk államcsoportok érdekeit szolgáló határozatok elfogadtatását. Demokratikus együttműködés csak szabad és független nemzetek között lehetséges. A tagállamok egyen-

lősége kizárja az alárendeltségi vagy függőségi viszonyt; az egyenlőség minden államat megillet, nagyságától vagy erejétől függetlenül.

Az egyetemesség megköveteli az összes tagok részvételét minden kérdés megvitatásában, a választható vezető tisztségek betöltésében — a körforgás szabályainak tiszteletben tartásával. Ez elengedhetetlen feltétele a felmerülő kérdések tartós rendezésének.

Az államközi viszonyok demokratizálása új utak és új eszközök keresését jelent. Lehetetlenné teszi a kényszer és parancsolás módszerének alkalmazását. A demokratizálás folyamatának végeredményben a jog uralmat kell szavatolnia; kivétel nélkül minden állam tevékeny közreműködésére van szükség, hiszen valamely állam részvételi jogának csorbítása vagy korlátozása a demokrácia fogalmával ellentétes. Természetesen nem elegendő ezeket az elveket csak meghirdetni. Alkalmazásuk külön-külön minden államnak és együttesen az összes államoknak elsődrendű kötelessége. Az elnyomás, az uralkodás és a kizármányolás kizárja a nemzetközi béke és biztonság megvalósítását, valamint tartóztatását.

A demokratizálást és a kibontakozást fékező erők jelentős ellenállásba ütköztek mind a 28., mind a 29. közgyűlésen. Többek között Jugoszlávia küldötte újra hangsúlyozta, hogy az ENSZ nem egyes országok vagy csoportok érdekében létesült, és a „szavazógép” korszaka — amely az elmúlt húsz évben bizonyos erők szolgálatában állott — végleg leűnt. Hasonló értelemben nyilatkozott több fejlődő ország képviselője is.

Hazánk tevékeny hozzájárulása ehhez a folyamathoz már régebbi keletű. Egyik jelentős kezdeményezésünk a különböző rendszerű európai államok közötti jó-

szomszédosági viszony fejlesztését célozta. Ennek jegyében született a 2129/1965. számú határozat, amely körvonalazza minden ország felelősségét az új együttműködés kialakításában. Részt vettünk a nemzetközi jogszabályok tisztelgésben tartását tárgyaló rendkívüli ENSZ-bizottságban is, mely 1974. október 24-i nyilatkozatában kiemelte minden nép ama jogát, hogy saját sorsát meghatározza, és szabadon válassza meg politikai, társadalmi és gazdasági rendszerét. Az ENSZ cselekvőképességének növelésére a román kormány állandó bizottság létesítését javasolta, mely az államok közötti nézeteltérések békés rendezését lenne hivatott szolgálni, továbbá egy olyan szerv létrehozását, mely a határozatok végrehajtását ellenőrizné, be nem tartásuk esetén pedig javaslatot tenne megfelelő szankció megállapítására. Hazánk küldötte a Biztonsági Tanács kibővítését és működésének tökéletesítését is indítványozta. Ismételten hangsúlyoztuk egy új nemzetközi politikai és gazdasági rend megteremtésének szükségességét. A közös erőfeszítések keretében olyan új alapokmány kidolgozását támogatjuk, amely gazdasági tekintetben az államok jogait és kötelezettségeit körvonalozná. Az új okmány megtárgyalásakor leszögeztük, hogy minden ország maga rendelkezik saját természeti kincsei felett.

A javaslatainkat követő viták erőteljesen exponálták az államok közösségét foglalkoztató nagy feladatot: az erőszak, az önkény és a diktatúrpolitika végleges kiküszöbölését a nemzetközi politikai életből. Románia hozzájárulása e feladatok teljesítéséhez szerves része az összes népek ama törekvésének, amely az egész emberiség javát szolgáló új világ kialakulását célozza.

JÓZSEF ATTILA ÉS HÖLDERLIN (Kortárs, 1975. 5.)

A költő születésének 70. évfordulóján, harmincnegyzetendével halála után, Féja Géza „Kései sirató“-t közöl a *Kortárs*-ban, amelynek vezérfonalát József Attila és Hölderlin sorsának párhuzama adja. A tanulmány születésének körülményeit így magyarázza a szerző: „1973 karácsonyának éjszakáján történt, a ház elnyugodott már, künn is csupa sötét ablak és altató óbudai csend. Önkéntelenül Hölderlin után nyultam, és fellelőztem egyik Diotimához írt levélfogalmazását sorsának félelmetes csődjéről. Önállóan próbálta magát, folyóirat indítását tervezte, kiadó sem hiányzott, nagyvonalú programot dolgozott ki, de mindenki cserbenhagyta. Sorsát azért elemzem, hogy József Attiláéért jobban

megvilágíthassam.“ Féja előbb a Hölderlin „tébolya“ körüli legendákat tisztázza, aztán tér rá a „vérsötét bánat“ motívumára: „Akadnak, akik ernyedetlen buzgalommal bizonygatják József Attila »örültségét«. Olykor már gyermekkorában kotorásznak, és egészen fiatal kori verseiben is beteges nyomokat keresnek, aki pedig »keres«, az többnyire »talál«. Hölderlin egyik első és hivatott kutatója, Hellingrath találoan jegyzi meg, hogy bizonyos pszichiáterek örömet tévesztik össze a zseniális megnyilatkozást a betegessel. Hölderlin és József Attila élete másként folyt, mégis félelmetes hasonlóságot találok mindkettőben.“ A magány, a kivetettség-érzés közismert tényeit-okait sorolja Féja, majd a kötetek időrendjében a József Attila-verseket fogja vallatára.

(Kevésbé ismert epizód József Attila életpályáján Bajcsy-Zsilinszky Endre lapjánál, az *Előőrsnél* végzett újságírói munkája, 1929–1930-ban. Féja mellett bővebben szól erről a *Kortárs*-nak ugyanebben a számában Bokor László; *József Attila-dubiózák* címen jelzetlen, de valószínűsített publicisztikai szövegeket közöl az *Előőrsből*, többnyire nagyon éles, csipős politikai-kultúrpolitikai glosszákat, amelyek tovább gazdagíthatják a József Attila-i életművet.)

Már a *Nem én kiáltok* költőjében lényegében „hölderlini“ vonásokat fedez fel, amikor így jellemzi e korszakát: „Látja a kor minden ellentmondását, a technikai fejlődés iramát és az egyre inkább elmaradózó embert. Költészete csupa izgalom, magasfeszültségű áram, mint egy roppant transzformátor, minden befogad, birokra hí, magáévá él, világelemmé szenved.“ A *város peremén* Féja szerint nem egyszerűen óda: „Úgy kezdődik, miként többi hasonló verse, a kor irgalmatlanságával küszködik, de egyszerre csak dimenziókat teremt, úgy szól, akár a mélyhegedű, s az fáj, hogy »a csillagok alatt« alázták meg. Azután a holnapra gondol, a Gépisten fenyegető elhatalmasodására. Megfékezéséhez »sursum corda« kell. A »sursum corda« (fel a szívekkel) régi irodalmi motívum, a katolikus misében a legszebb himnusz jelenteli be, Adynál a nemzet keserves felkiáltása, József Attila a proletárok »kormos, nagy szívet«, ezt a fekete gyémántot emeli az üzemek fölé. Verse himnuszba csap, hölderlini mozdulat ez is: túlszárnyalni a vést.“

Az *Ódában* szerzőnk szintén inkább himnuszot lát. „A szerelemben ő is, akár Hölderlin, az egymásnak rendelt férfi és asszony maradéktalan egyesülését, s ezáltal a közös teremtés mindennél különb mámorát kereste. Erről írta versét, nem pedig a Lillafüreden feltűnt, és

nemsokára Polgárország kozmetikájába visszatért asszonyhoz.“ A Flórához írt szerelmes versek alaphangja sohasem a beteljesedés, hanem a vágy, könyörgés, esengés. „Hölderlin érezte, hogy mikor kell elszakadnia Diotimától. József Attila már csaknem mindentől elszakadva akart Flórával új világot építeni. Ám az Idő nem az ő idejük volt, a szél szüntelen ellenük fújt. Merőben akadémikus kérdés, vajon Flóra vállalta volna-e Diotima szerepét? Ismerkedésük idején József Attila már halálfia volt.“ A „leltárt“ készítő költő végül Flórára hagyja a legtöbbet: „Egy ország sorába írom neved.“ Ehhez Féja a következő szép irodalomtörténeti megjegyzést fűzi: „Ballasi »csillagokkal arányozta« Annáját, Juhász Gyula búzamezőkkel és szeptemberi egekkel, Ady »úrasztali kenyérnek« vallotta »kicsi társát«, József Attila, »a föld és az utca fia«, csak az ország porába írhatta Flóra nevét.“ A búcsúversekben, az Egész akarása és elvesztése révén, József Attila és Hölderlin szintén rokonok.

HERMANN HESSE KÜLDETÉSE (Merkur, 1975. 2.)

Hermann Hesse méltatásának szentelt cikkét Werner Ross némi általánosító eszmefuttatással kezdi. A Kritikusok és az Olvasók álláspontját próbálja megfogalmazni irodalmi művek, szerzők értékelésében. A Kritikusok felfogása az lenne, hogy minden (nagy) új szerző kitágítja egy kissé az irodalom addigi lehetőségeit; eszerint Proust túlhaladja Flaubert-t, Beckett túllépi Shaw-t, Joyce többet ad, mint Henry James... Az effajta „versenyszellemet“ propagáló kritikusok hangoztatják — Werner Ross szerint — a regény és dráma agóniáját, az irodalom végét, azt, hogy Auschwitz után nem lehet többé verset írni...

Az Olvasók inkább minden irodalom egyidejűségét, párhuzamosságát bizonygatnák. Számukra éppenséggel nem az Új, hanem a generációkat túlélő a fontos. S *A három testőrt* nem szorítja háttérbe sem a *Werther*, sem a *Varázshegy*. A Nobel-díj is ezt látszik igazolni. Nem tévedés vagy elnézés az, hogy Mallarmé, Swinburne, Rilke, George, Hofmannsthal, Proust, Valéry, Joyce, Kafka, Beckett nem kaptak Nobel-díjat. A díj kiosztásának alapelve így juttatta egymás mellé a *Quo vadis* és a *Buddenbrook ház* (nem pedig a *Varázshegy!*) szerzőjét, ez jutalmazta Galsworthyt, Knut Hamsunt, Hemingwayt, Böllt stb. Ebbe a sorba tartozik Hermann Hesse is, aki 1946-ban kapott Nobel-díjat. Legjobb művei „a világirodalom gyöngyszemei“

közé tartoznak, azon kritikusok bosszantására, akik Hesse „újíttörését“ nullára értékelik... Alfred Nobel 1895-ös testamentumában „az év legjobb, idealista irányú művének“ szánja a díjat. Es ennek nem felel meg a pszichologizáló, a Sötétséget és az Útvesztőt kultiváló irodalom, azaz Strindberg, mint ahogyan az artisztikus-világvesztő, vagyis Mallarmé sem. Amikor a díjat általában jeles írástudókra terjesztették ki, akkor sem Freud, hanem Bergson *élan vitalja* kapott jutalmat. Idealizmus a Nobel-alapítvány értelmezésében az örök emberi természetbe, a normatív erkölcsi értékrendbe, az emberi nem javíthatóságába, az emberiség emelkedésébe vetett hitet jelenti. Ezeknek az eszményeknek az együttesét a XIX. században filantrópiának, a XX-ban demokráciának, szocializmusnak, humanizmusnak nevezik.

Ha megpróbálnánk Hesse helyét az irodalom történetében kijelölni, akkor elsősorban a hagyományról kellene szólnunk, amely őt az „újíttörők“ elválasztja, a naturalistáktól, újromantikuskóktól, szimbolistáktól, expresszionistáktól, de az olyan tudatos tradicionalistáktól is, mint Rudolf Borchardt vagy Hofmannsthal. Ezt látszólag cáfolják a korai művek, mindmégannyi heves tiltakozás a szülői ház és az iskola, a divat és a konvenció ellen, a társadalomba való beilleszkedés lehetőségének tagadása — az apostoli szerep egyszóval. De életútjának és sokrétű életművének alapos vizsgálata mégis azt mutatja, hogy feltűnően tavol tartotta magát a politikai csoportosulásoktól, de még az irodalmi élettől, sőt általában a társadalmi élet zajlásától is. Leszokott az újságolvasásról; bár számtalan irodalmi recenziót írt, tiltakozott a kritikusai cím ellen; az idősebb kérdések kavargó vitáit az *Üvegyöngyjáték* előszavában „hírlapinak“ aposztrofálja; a montagnolai kertészkedés fő foglalkozása lett... Semmi sincs benne abból a kíváncsiságból, amely Thomas Mann Adornóhoz vagy Kerényihez fűzi. Az 1972-ben kiadott Hesse—Kerényi-levelezés két szomszéd szívélyes, alkalmi üdvözlésváltása.

Hesse tizenhárom éves korától „vagy költő, vagy semmi“ akar lenni. Értelmezésében a költő az irodalmár ellentípusa. Autodidakta módon tizenkilenc évesen kialakítja világnézetét, értékrendjét, eszményképeit. Választása egyértelmű: olvasmányként világirodalom, és nem a kortársak; Goethe mindig és mindenekelőtt, de Osszian is, Rousseau, Nietzsche, Novalis, Tieck, Keller, Meyer, Storm. Ehhez járulnak a családi hagyomány előkészítette olvasmányok Bhagavad Ghitától Lao Ce-ig, amit indiai és indonéziai útja is befolyásol.

A Távols-Kelet azonban mégsem olyan fontos számára, mint az anyaföld, a természet, az erdőzsongás, a (montagnolai) kertészélet — bár emellett könyvmoly marad mindig... A sváb-német területet utazáskor is kelleetlenül hagyja el. A svájci Montagnola választott létközege.

„A békének és az örök értelemnek csak egy birodalma létezik, s az ott van rendíthetetlenül minden ember szívében, aki Bachot, Platónat vagy a Faustot a maga mélységében ragadta meg.“ Semmi sem különbözteti meg élesebben Hessét kortársaitól, mint ez a vallomás a lélek birodalmáról, amely állandó értékek gyűjteménye, s amely nem teológiai példabeszédekben, hanem műalkotásokban nyilatkozik meg. Ez a meggyőződés teszi lehetővé még oly szűkre szabott irodalmi kapcsolatait is Stefan Zweiggel, Romain Roland-nal, T. S. Eliottal, a hagyományörző Thomas Mann-nal. Utóbbi szerint Hesse stílusa és nyelve a „klasszikus-romantikus német irodalmon iskolázott“. Ha szociológiai mintára az olvasóvilágban is közép- és felsőközéposztályt különböztetünk meg, akkor ez az *upper middle class* igényli, hogy szelleműsan táplálják, mélyértelműséget, bölcsességet kér, nem sztárokat, hanem csillagokat akar, hisz a nagy emberiségvezetőkben; Hessének világos gondolatokra, tiszta német nyelvre, a Jó és a Rossz, a Fehér és a Fekete rendszerezett megkülönböztetésére van szüksége. A művész iróniája idegen tőle.

Hermann Hesse meghökkentő reneszánszának titka: az ifjúság. Hesse nem

volt eredeti gondolkodó, de éppen az isteninek a tapogatózó körülírása, a jelenségeket csak ingatagon megragadó meditációja, a „nagy szellemekre és meszterekre“ való általános hivatkozás megfelelő egy olyan ifjúság ízlésének és érzésvilágának, amely nem akar már rendszeres tanulmányokat folytatni, hanem a világirodalomban és a filozófiában a maga kedve szerint téblábol. Összefoglalva: az, hogy Hesse a hagyományt testesíti meg gondolataiban és frászmódjában egyaránt, nemcsak hogy nem ártott, hanem újabb tisztelőket szerzett neki. Olyanokat, akiknek nem az irodalom a fontos, hanem az értékek, amelyeket Hesse felkínál: szabad hit, szabad erkölcs, egy új Ég, de a régi jó Föld. Németsege, amely jó vagy rossz, epigonszerűen sántító vagy klasszikus veretű, a világhírét biztosító fordításokban minden további nélkül belesimul.

„Baloldali“ vagy „jobboldali“ volt ez a világi prédikátor, aki minden művét vélekedésekkel szötte át, s aki több mint 3000 recenziójában irodalmi tanácsadóként működött? — teszi fel a kérdést Werner Ross. Hesse egyrészt Binding „túlradó németiségét“ dicséri, és egy életen át hű marad Hamsunhoz, másrészt, ha politikai pártban kellett volna megnyilatkoznia, forradalmárnak nevezhette volna magát. Rokonszenvezett a szocializmussal, és egész életében gyűlölte a nácikat. De az emigráns írőkkel sem tudott közösségre jutni. „Önmaga pártja volt“, nagysága életművészetében rejlik, s ebben a minőségben kell őt az irodalomtörténetnek is újra fölfedeznie.

Vilhelm Károly: Találkozások

